

20 בינואר 2011

לכבוד
מר בנימין נתניהו
ראש הממשלה
משרד ראש הממשלה
ירושלים
שלום רב,

הנדון: הקמת ועדת חקירה פרלמנטרית לארגונים אזרחיים ו/או פוליטיים

אנו פונים אליך בעקבות היוזמה של ח"כים מישראל ביתנו ומהליכוד, להקים ועדת חקירה פרלמנטרית לארגונים אזרחיים ו/או פוליטיים, ובמיוחד נוכח תמיכתך ביוזמה זו והצעתך להרחיב מנדט הוועדה לעסוק בארגונים מהימין בנוסף לארגונים מהשמאל.

אנו קוראים לך לחזור בך מתמיכתך בהקמת ועדת החקירה, להבהיר באופן ברור וגלוי כי אתה וממשלתך לא תיתנו יד ליוזמות מסוג זה וכי תפעל להגן על הדמוקרטיה הישראלית מכל סכנה האורבת לה בכלל, ובימים אלה בפרט.

הניסיון ליצור איזון לכאורה באמצעות זימונם לחקירה של ארגוני ימין הוא ניסיון נפל שאין בו כדי להכשיר את היוזמה המבישה והמסוכנת. אדרבה, הוא בבחינת הוספת חטא על פשע, בשל הסכנה להרחבת פגיעתה של ועדת החקירה גם לארגונים נוספים. קיומם של משפטי ראווה לארגוני החברה האזרחית באמצעות טריבונלים פוליטיים מאפיין מדינות לא-דמוקרטיות במובהק; יש בהם כדי לפגוע בחופש הביטוי ובחופש ההתארגנות, וככאלה הם מערערים את יסודות הדמוקרטיה בישראל.

ועדת חקירה פרלמנטרית, שתכליתה בדיקת ארגונים בחברה האזרחית, היא במהותה משפט ראווה שמנהלים פוליטיקאים נגד עמותות שלא תואמות את האגידה הפוליטית שלהם. אין תימה איפה, כי השר ליברמן מיהר לקבוע, עוד בטרם נחקר ולו ארגון אחד, כי הארגונים כולם "סייעני טרור". אכן, במשפטי ראווה התוצאה ידועה מראש. ברור לכל, כי אין המדובר במרכיב של מערכת החוק ו/או אכיפת החוק, כי לא יהיו לוועדה הזו הסמכויות והכלים המתאימים לבצע חקירה מהותית ואמיתית, ככל שחקירה כזו נדרשת (אם בכלל), ובודאי שלא באופן שוויוני, בכפוף לדרישות החוק ולמגבלותיו.

אם סבורים ח"כים כלשהם, שיש בפעילות של ארגונים מימין או משמאל פעילות בלתי חוקית – הרי שעליהם לפנות לרשויות החוק והאכיפה ולדרוש חקירה והעמדה לדין. יוזכר כאן, כי בישראל חקיקה ענפה – הן לפיקוח על עמותות והן לטיפול בעבירות של פגיעה בביטחון המדינה או באינטרסים של המדינה.

יובהר, כי החקיקה דהיום כבר מסדירה את הדיווח והשקיפות של התרומות, ואף מתייחסת באופן מיוחד לדיווח על תרומות מישות מדינית זרה. למיטב ידיעתנו, כל הארגונים שהוזכרו כמועמדים לחקירה, מדווחים באופן שגרתי על תרומותיהם כפי שהחוק מחייב. זאת ועוד, לרשות התאגידיים במשרד המשפטים יש כיום אתר אינטרנט נגיש לכלל הציבור, שבו מפורטות התרומות של כלל הארגונים עפ"י חוק. ויודגש, במיוחד, כי כל התרומות שמתקבלות מהארגונים או מהמדינות או מהקרנות אשר תרומות לארגונים ומפורטות בדיווחיהם – הן חוקיות ולא נפסלו ע"י החוק הישראלי כמקורות מימון לגיטימיים. מטרתן לתמוך בפעילות לקידום זכויות

אדם ודמוקרטיה. מנגד, יש לזכור כי גם תרומות פרטיות זרות עשויות להיות בעלות השפעה פוליטית גדולה ביותר על מדינת ישראל. בפועל, רבות מהן כאלה.

מדינת ישראל מתגאה בהיותה מדינה חופשית ודמוקרטית. בדוחות משרד החוץ למוסדות האו"ם, ל-OECD ולגופים בינלאומיים נוספים מבהירה המדינה, כי קיימת בה חברה אזרחית חופשית ומגוונת, וטורחת לפרט ולהתגאות באופן מיוחד בארגוני זכויות האדם הפועלים בה. בין הארגונים ששמותיהם מוזכרים בהקשר זה, כלולים גם הארגונים הנמצאים "על הכוונת" של ועדת החקירה האמורה. זאת, כיוון שדמוקרטיה בעולם נמדדות היום בין השאר במידת חופש הפעולה שהן מאפשרות לחברה האזרחית ללא קשר לאג'נדות פוליטיות.

לצערנו, הכנסת מקדמת בימים אלה שורה של הצעות חוק, המאיימות לפגוע בצביונה הדמוקרטי של מדינת ישראל. מצורפת לעיוןך רשימת הצעות החוק הללו. אנו שבים וקוראים לך לחזור בך מתמיכתך בהקמת ועדת חקירה פרלמנטרית לארגונים אזרחיים ו/או פוליטיים, להבהיר באופן ברור וגלוי כי אתה וממשלתך לא תיתן יד ליוזמות מסוג זה וכי תפעל להגן על הדמוקרטיה הישראלית מכל סכנה האורבת לה בכלל, ובימים אלה בפרט.

בכבוד רב ובברכה,

חגי אלעד
מנכ"ל

דבי גילד-חיו, עו"ד
מקדמת מדיניות וחקיקה

העתקים:
נשיא המדינה
יו"ר הכנסת
שרי הממשלה
חברי הכנסת